

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 19Csp/170/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218203777
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Duman
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2019:2218203777.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom JUDr. Petrom Dumanom v sporovej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., IČO: 31 335 004, Bajkalská 30, Bratislava, proti žalovaným: 1. Š. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. S. XX, S. S., t. č. Ú. J., zast.: JUDr. Peter Peružek, s.r.o., 2. U. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. S. XX, S. S., o 23.967,85 € s prísl., takto

rozhodol:

- I. Návrh žalovaného v 1. rade na prerušenie konania sa zamietá.
- II. Žalovaní sú povinní do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 23.967,85 € a 5 %-ný ročný úrok z omeškania zo sumy 20.207,92 € od 19.04.2017 do zaplatenia.
- III. Žaloba sa zamietá v časti o zaplatenie 6,49 %-ného ročného úroku zo sumy 19.463,63 € od 19.04.2017 do zaplatenia.
- IV. Žalobcovi sa priznáva voči žalovaným nárok na náhradu 100 % trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou došlou 22.08.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia súm uvedených vo výrokoch I a II. Svoj nárok odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými uzatvorená zmluva o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX z XX.XX.XXXX, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 20.000 €. do pridelenia cieľovej sumy sa žalovaní zaviazali splácať 6,49 %-ný ročný úrok z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami po 108,17 €, platiť poplatok za poistenie 8 € mesačne a vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady po 32 €. Vzhľadom na to, že žalovaní sa dostali do omeškania, žalobca po výzve vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalovaní však následne zaplatili len 424,34 €.

2. Žalovaný v 1. rade sa k žalobe vyjadril v tom zmysle, že žalobca porušil zmluvné podmienky, lebo na príkaz súdnej exekútorky v ex. konaní pod sp. zn. 8Er/530/2014 previedol prostriedky z jeho účtu bez jeho vedomosti a znemožnil mu tak splátky uhrádzať takým spôsobom, akým to realizoval až do blokácie účtu súdnou exekútkou. Ďalej tvrdil, že prvá výzva od žalobcu na zaplatenie celého úveru mu bola doručená 28.06.2018 a druhá s podobným obsahom až 25.07.2018. Žalobca nepristúpil na jeho žiadosť o možnosť pokračovať v splátkach, čo podľa žalovaného v 1. rade odôvodňuje potrebu odbornej psychologickje pomoci žalobcovi. Žalobcovi vytykal, že mu doručil list so zavádzajúcimi údajmi o stavebnom úvere č. XXXXXXXXXXXX, čo si vyložil ako podvod. Bránil sa tvrdením o protizákonomnom zablokovaní jeho účtu, čo bolo podľa neho dôsledkom protiprávneho konania advokáta, ktorý podal návrh na vykonanie exekúcie, a súdnej exekútorky, ktorú súd poveril vykonaním exekúcie a ktorú obvinil z krádeže jeho peňazí. Na účte mal prostriedky určené pre zamestnancov, zaplatenie tovaru dodávateľom

a financovanie platieb cez terminál a úkony súdnej exekútorky boli pre neho likvidačné. V tejto súvislosti zo spolupáchateľstva obvinil aj žalobcu a podal trestné oznámenie na Generálnu prokuratúru. Aj v ďalších písomných vyjadreniach žalovaný v 1. rade rozvíjal kritiku súdnej exekútorky a exekučného súdu, sťažoval sa na ich postup na Slovenskej komore exekútorov, Ministerstve spravodlivosti, u predsedníčky tun. súdu a na Súdnej rade SR.

3. Žalovaná v 2. rade sa k žalobe písomne vyjadrila námietkou, že nie sú splnené podmienky vzniku nároku žalobcu, pretože zmluvu o stavebnom sporení porušil žalobca.

4. Súd na prejednanie veci nariadil v súlade s § 177 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pojednávanie, ktoré sa podľa § 180 CSP konalo v prítomnosti právneho zástupcu žalovaného v 1. rade a v osobnej neprítomnosti žalovaných a žalobcu, ktorý sa ospravedlnil a o odročenie pojednávania nežiadal. Žalovaní síce žiadali o odročenie pojednávania, no súd nevidel dôvod im vyhovieť. Pojednávanie možno odročiť na návrh strany podľa § 183 ods. 1 CSP len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Žalovaný v 1. rade, ktorý sa momentálne nachádza vo výkone doživotného trestu odňatia slobody pre trestný čin úkladnej vraždy, žiadal, aby súd zabezpečil jeho prítomnosť na pojednávaní. Žalovaný v 1. rade sa však nechal zastúpiť zástupcom - advokátom, a preto súd žalovaného ani priamo nepredvolával. Zástupca sa pojednávania zúčastnil, nenamietal neprítomnosť žalovaného v 1. rade a ani nepožiadaval z tohto dôvodu o odročenie pojednávania. Zástupca žalobcu, ktorý je inak povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou a chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta (§ 18 ods. 1 a 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii), konal za žalovaného v 1. rade (bol oprávnený na všetky úkony, ktoré môže strana v konaní urobiť) a uplatňoval jeho procesné práva napríklad aj tým, že na pojednávaní v podstate predniesol obranu žalovaného a zopakoval jeho skoršie návrhy na vykonanie dokazovania a prerušenie konania. Okrem toho sa žiada dodať, že žalovaný v 1. rade mal priestor reagovať na žalobu a využívajúc svoje právo písomne sa vyjadrovať predniesol vo svojich početných a obširných podaniach svoje výhrady voči žalovanému nároku, označil alebo priamo predložil listiny, na ktoré sa odvoláva a predniesol návrhy na dokazovanie v podobe výsluchu svedkov. Súd aj s prihliadnutím na základný argument žalovaného v 1. rade spočívajúci v protiprávnej blokácii účtu v rámci exekúcie, ktorý nemá skutkový, ale právny charakter, nepovažoval za potrebné žalovaného v 1. rade vypočúvať. V danom prípade boli tak splnené všetky procesné predpoklady podľa § 183 ods. 2 CSP, za ktorých mohol súd pojednávať v neprítomnosti žalovaného v 1. rade. Pokiaľ ide o žalovanú v 2. rade, jej žiadosť o odročenie pojednávania je návrhom strany podľa § 183 ods. 1 CSP, na základe ktorého však možno pojednávanie odročiť len vtedy, ak sa strana z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie. Vo svojej žiadosti o odročenie pojednávania však žalovaná v 2. rade netvrdila, že by sa nemohla na pojednávanie dostaviť a v podstate len zopakovala žalovaným v 1. rade prednesené dôvody protizákonnosti postupu súdnej exekútorky. Keďže z tohto podania vôbec nie je zrejmé, prečo by sa žalovaná v 2. rade nemohla pojednávania zúčastniť, jej návrhu nebolo možné vyhovieť. Zo všetkých týchto dôvodov súd rozhodol podľa § 180 CSP tak, že bude konať v osobnej neprítomnosti žalovaných.

A. Skutkový stav

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise: zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere (č. l. 3 až 6), výzvy na úhradu s doručenkami (č. l. 7 až 10), oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (č. l. 11) s obálkou a doručenkou (č. l. 12 a 13), žiadosť (č. l. 14), všeobecné podmienky (č. l. 15 a 16), výpis z účtu (č. l. 22 až 24), výpis z účtu medziúveru (č. l. 25 a 26), výzvy s doručenkami (č. l. 64 až 67), uznanie dlhu (č. l. 68), výzvy s doručenkami (č. l. 69 až 72), stanovisko s doručenkami (č. l. 73), rozsudok ŠTS zo 16.10.2013, č. k. 1T/15/2013 spolu s doložkou právoplatnosti (č. l. 110 až 157), poverenie (č. l. 159), uznesenia ex. súdu vo veci 8Er/530/2014, č. k. -64, -97, -108, -219, -252, -278, -285 (č. l. 160 až 168 a 188 až 202), vyjadrenie oprávnených (č. l. 169 až 172), uznesenie NS SR z 15.01.2018, č. k. 2 Tdov 9/2016 (č. l. 173 až 182), uznesenie OR PZ DS (č. l. 204 a 205), a na základe nich v spojení so skutočnosťami známymi súdu v zmysle § 186 CSP a skutkovými tvrdeniami, ktoré sa považujú za nesporné (§ 151 CSP), ustálil tento skutkový stav:

6. Žalobca je obchodnou spoločnosťou - stavebnou sporiteľňou zaoberajúcou sa poskytovaním stavebných úverov a medziúverov (všeobecne známa skutočnosť). Žalovaní sú fyzickými osobami,

ktoré pri uzatváraní zmluvy nekonali v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti (zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, č. I. 3 až 6).

7. Na základe žiadosti žalovaného v 1. rade o úver s poistením podľa sadzby poistenia Typ A z 21.04.2010 (žiadosť, č. I. 14), žalobca ako veriteľ dňa XX.XX.XXXX a žalovaný ako dlžník dňa XX.XX.XXXX podpísali zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX (ďalej len „zmluva o medziúvere a stavebnom úvere“, č. I. 3 až 6), v ktorej sa o. i. dohodli na týchto ustanoveniach:

„I. Predmet z účel zmluvy

Na preklopenie obdobia do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení poskytne veriteľ dlžníkovi mimoriadny medziúver na základe uzatvorenej zmluvy o stavebnom sporení.

1. Predmetom tejto zmluvy je poskytnutie mimoriadneho medziúveru... 20 000,00 EUR...

II. Doba splatnosti, úročenie, vyplatenie a splácanie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru

Mimoriadny medziúver

...

Dlžník je povinný... poukazovať pravidelne mesačne na účet zmluvy o stavebnom sporení vklad vo výške 32,00 EUR... Dlžník sa zároveň zaväzuje splatiť mimoriadny medziúver vrátane úroku. Výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru je 6,49 % p. a... je fixná po dobu päť rokov. Do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaväzuje splácať úroky z medziúveru. ... Poplatok za mimoriadny medziúver sa zaúčtuje pri prvej výplate mimoriadneho medziúveru, takže celková výška mimoriadneho medziúveru bude znížená o výšku poplatku za spracovanie mimoriadneho medziúveru.

2. Do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaväzuje splácať úroky z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 108,71 EUR... a súčasne platiť poistenie typu A pravidelnými mesačnými platbami vo výške 8,00 EUR...

3. Splátka úrokov a poplatok za poistenie sú splatné prvého každého mesiaca...

7. Veriteľ je oprávnený uspokojiť z mesačnej splátky úrokov z mimoriadneho medziúveru prednostne sankčné úroky a poplatky.

...

VI. Omeškania splácania

...

3. V prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

...“

8. Ako adresa oboch žalovaných (obaja označení ako „dlžník“) bola v zmluve uvedená adresa „J. S. XX, XXX XX S. S.“ (č. I. 3), ktorá je podľa lustrácií v registri obyvateľstva zároveň naďalej aktuálnou adresou trvalého pobytu žalovaných (č. I. 30 a 31).

9. Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 16.10.2013, sp. zn. PK-1T/15/2013 (ďalej len „rozsudok 1T/15/2013“) bol žalovaný uznaný za vinného z dvoch úkladných vrážd a bola mu uložená povinnosť nahradiť poškodenej Z. C. škodu 32.324,40 €, poškodenému U. C. škodu 20.000 € a poškodenému Q. C. škodu 20.000 €. Rozsudok nadobudol čo do výroku o náhrade škody voči týmto poškodeným právoplatnosť dňa 26.02.2014 (č. I. 110 až 157).

10. Poverením zo 04.06.2014, č. k. 8Er/530/2014-45, bola súdna exekútorka poverená na vykonanie exekúcie na základe vykonateľného rozsudku 1T/15/2013 s cieľom vymôcť nároky poškodených proti

žalovanému v 1. rade ako povinnému (č. I. 159). Žalobca na základe príkazu na začatie exekúcie prikázaním pohľadávky z 08.08.2014, ktorý mu bol doručený 14.08.2014, zablokoval účet žalovaných, z ktorého platili úver (nesporná skutočnosť, č. I. 62).

11. Žalovaný v 1. rade je od XX.XX.XXXX vo výkone trestu odňatia slobody v Ú. J. (nepopreté tvrdenie žalovaného v 1. rade).

12. Žalovaní sa dostali do omeškania so splátkou splatnou 01.05.2015 (výpis z účtu medziúveru, č. I. 26). Listami z 13.05.2015 preto žalobca vyzval žalovaných na úhradu omeškaných splátok vrátane splátky za mesiac máj 2015 s tým, že ich upozornil na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (č. I. 7 a 9). Listy boli pre žalovaných uložené na pošte 18.05.2015 a následne sa žalobcovi vrátili ako neprevzaté v odbernej lehote (obálky, č. I. 7 rub a 9 rub).

13. Žalobca listami z 27.08.2015 (č. I. 11) žalovaným oznámil, že pre omeškanie s platením úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace vyhlasuje mimoriadnu splatnosť úveru. Oba listy boli dňa 31.08.2018 uložené pošte podľa adresy trvalého pobytu žalovaných (obálka, č. I. 11 rub a 13 rub). Žalovaná v 2. rade zásielku určenú pre ňu napokon aj vlastnoručne prevzala 04.09.2019 (doručenka, č. I. 13 rub).

14. Dňa 02.11.2015 podpísal žalobca listinu s názvom „uznanie dlhu“, v ktorom sa uvádza, že dlžníci (žalovaní) „... v celom rozsahu uznávajú svoj dlh čo do dôvodu i do výšky, vyčíslený ku dňu 30.10.2015 vo výške 21.078,57 EUR vrátane príslušenstva, ktorým je 6,49 % ročný úrok zo sumy 19.771,80 EUR od 31.10.2015 do zaplatenia a 5,00 % ročný úrok z omeškania zo sumy 20.672,09 EUR od 31.10.2015 do zaplatenia... vzniknutý zo [zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere]...“. Za dlžníkov podpísala túto listinu len žalovaná v 2. rade (uznanie dlhu, č. I. 68).

15. Žalovaní po „zosplatení“ úveru zaplatili žalobcovi ešte 424,34 € (nesporná skutočnosť, výpis z účtu medziúveru, č. I. 26 rub).

16. Uznesením tun. súdu, č. k. 8Er/530/2014-64, právoplatným 25.11.2015, boli námietky žalovaného proti exekúcii zamietnuté (č. I. 160 až 162). Uznesením tun. súdu, č. k. 8Er/530/2014-97, právoplatným 04.12.2015, bol návrh žalovaného na zastavenie exekúcie zamietnutý (č. I. 163 až 165). Uznesením tun. súdu, č. k. 8Er/530/2014-108, právoplatným 30.03.2016, bolo podanie žalovaného označené ako „odpor proti upovedomeniu o spôsobe vykonania exekúcie pod č. EX 356/2014-35“ odmietnuté (č. I. 166 až 168).

17. Uznesením najvyššieho súdu z 15.01.2018, sp. zn. 2 TdoV 9/2016, boli dovolania žalovaného v 1. rade proti rozsudku 1T/15/2013 odmietnuté (č. I. 173 až 182).

18. Uznesením tun. súdu, č. k. 8Er/530/2014-219, boli námietky žalovaného proti exekučnému príkazu o zriadení exekučného záložného práva zamietnuté (výrok I) a jeho námietkam voči ďalším trovám bolo vyhovené (výrok II). Uznesenie nadobudlo právoplatnosť čo do výroku I dňa 11.05.2018 a čo do výroku II 21.03.2018 (č. I. 183 až 194). Uznesením tun. súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom, č. k. 8Er/530/2014-278, bol návrh žalovaného na odklad exekúcie zamietnutý. Sťažnosť žalovaného voči tomuto uzneseniu bola uznesením tun. súdu vydaným sudkyňou, č. k. 8Er/530/2014-285, zamietnutá (č. I. 195 až 202).

19. Súd nevykonal dokazovanie výsluchom svedkov: pani B., ktorá úver dojednávala za žalobcu, pani G., súdnej exekútorke a pána Q.. O. Z., K. R. V. P. W.. Medzi stranami neboli sporné okolnosti podpísania zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere, preto súd nevidel dôvod na výsluch osoby, ktorá za žalobcu úver dojednávala. Pokiaľ ide o výsluch pani G., súdnej exekútorke a pána Q.. O. Z., K. R. V. P. W., žalovaný nespresnil, aké skutkové tvrdenia sa majú ich výsluchom preukázať. Z jeho podaní možno vyvodit', že tieto návrhy na dokazovanie by sa mali týkať spôsobu vedenia exekúcie, ktorý žalovaný v 1. rade vytrvalo napáda, ale na rozhodnutie o nárokoch zo zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere nie je potrebné vykonávať dokazovanie vo veciach exekúcie, v ktorej sa vymáha pohľadávka tretej osoby. Návrh zistiť, akým spôsobom bola vybavená sťažnosť žalovaného v 1. rade voči súdnej exekútorke, súd zamietol, pretože ani táto otázka nemá vplyv na opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Okrem toho je spôsob vybavenia sťažnosti zrejmy z odpovede Ministerstva spravodlivosti, ktorú do spisu

doložila žalovaná v 2. rade a v závere ktorej ministerstvo konštatovalo, že sťažnosti žalovaného v 1. rade na súdnu exekútoriku vyhodnotilo ako neopodstatnené (č. I. 276 a 277).

B. Právne posúdenie

20. Žalovaný v 1. rade navrhoval konanie prerušiť, kým sa nerozhodne o jeho bližšie nešpecifikovanom odvolaní v exekučnej veci vedenej tun. súdom pod 8Er/530/2014. Prerušenie konania z dôvodu prebiehajúceho súdneho alebo iného konania síce pripúšťa § 164 CSP, no z jeho doslovného znenia po porovnaní s § 162 CSP, ktorý obsahuje dôvody obligatórneho prerušenia konania, vyplýva, že v prípade § 164 CSP je len na súde, či konanie na návrh strany preruší. Mohol by tak urobiť až po tom, ak neuspjú iné vhodné opatrenia, ktoré mu toto ustanovenie ukladá najprv vykonať. Súd sa oboznámil s exekučnou vecou z pripojeného spisu (sp. zn. 8Er/530/2014), na ktorú žalovaní poukazovali, a nepovažoval za hospodárne konanie o žalobe prerušovať kvôli tomuto exekučnému konaniu ani kvôli akémukoľvek odvolaciemu konaniu v tejto súvislosti. Posúdeniu žalobcom uplatneného nároku a rozhodnutiu o žalobe spomínané exekučné konanie nebráni. Z týchto dôvodov návrh na prerušenie zamietol spolu s rozhodnutím vo veci samej (analog. § 162 ods. 3 CSP).

21. Podpísaním zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere došlo medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi k uzatvoreniu zmluvy, ktorá v sebe zahŕňa dvojaký typ zmlúv: jednak zmluvu o stavebnom sporení podľa zákona č. 310/1992 Zb. a jednak zmluvu o úvere podľa Obchodného zákonníka. Žalobca pri uzatváraní zmluvy konal ako stavebná sporiteľňa, ktorou môže byť podľa § 2 ods. 2 z. č. 310/1992 Zb. len banka, a disponujúc voľnými zdrojmi fondu stavebného sporenia na základe § 12 ods. 1 cit. zákona sa zaviazal žalovaným poskytnúť do času pridelenia cieľovej sumy stavebného sporenia medziúver v sume a za podmienok uvedených v časti A. tohto rozsudku a žalovaní ako spoludlžníci podľa § 511 ods. 1 OZ sa zaviazali tieto sumy vrátiť spolu s úrokmi. Takto vymedzený predmet zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere potom zodpovedá definícii zmluvy o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“). Vzhľadom na záväzok poskytnúť medziúver uzatváral žalobca zmluvu v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 OZ. Z absencie údajov v zmluve, ktoré by žalovaných identifikovali ako podnikateľov, je zrejmé, že žalovaní pri uzatváraní zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považujú za spotrebiteľov (§ 52 ods. 4 OZ). Keďže predmetná zmluva bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vzťah z nej vyplývajúci je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 52 ods. 1 OZ). Súd ale po preskúmaní podmienok medziúveru nezistil, že by sa žalobcom uplatňovaný nárok opieral o neprijateľné podmienky podľa § 53 ods. 1 OZ.

22. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalovaní čerpali medziúver 20.000 €, ktorý im žalobca poskytol v súlade s § 497 OBZ a čl. I ods. 1 zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere. Podľa čl. II ods. 1 zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere sa žalovaní zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať 6,49 %-ný ročný úrok z medziúveru mesačnými splátkami po 108,17 €, ďalej platiť mesačný poplatok za poistenie 8 € a vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady po 32 €. Žalovaní sa však dostali do omeškania v máji 2015 a niekoľko mesiacov žiadne úhrady nevykonali. Pre prípad viac ako trojmesačného omeškania sa strany v čl. VI. ods. 3 zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere dohodli na práve žalobcu žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (tzv. právo na „zosplatnenie“ podľa § 565 OZ). Keďže plnenie zo zmluvy bolo dohodnuté v splátkach, žalobca bol pred uplatnením tohto práva viazaný § 53 ods. 8 OZ, ktorý od žalobcu ako dodávateľa v spotrebiteľskom vzťahu požadoval, aby žalovaných vopred upozornil na možnosť tzv. „zosplatnenia“ úveru. Na tento účel vyhotovil žalobca pre každého zo žalovaných samostatné upozornenie vo forme listov, ktoré odoslal na adresu ich trvalého bydliska, ktorú uviedli už v zmluve o medziúvere a stavebnom úvere a ktorá je inak naďalej aktuálnou adresou trvalého pobytu oboch žalovaných. Žalovaný v 1. rade namietal, že od 29.04.2015 sa už nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody a že výzvy žalobcu mu boli doručené až 28.06.2018 a ďalšia výzva 25.07.2018. Žalovaná v 2. rade žiadne konkrétne námietky v súvislosti s doručovaním nevzniesla.

23. Aby bolo možné písomnosť považovať za doručeníu, je vo všeobecnosti nevyhnutné, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon vo forme písomnosti, potom sa zásielka považuje za doručeníu najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, teda len čo sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície (R 27/2011). Z vykonaného dokazovania je jasné, že zásielky s

upozornením boli uložené na pošte 18.05.2018. Pokiaľ ide o žalovanú v 2. rade, ktorá nenamietala, že by jej čokoľvek bránilo v prevzatí zásielky, v súlade s judikatúrou platí, že okamihom uloženia zásielky na pošte mala možnosť oboznámiť sa jej obsahom (porov. R 85/2018). To znamená, že zásielka žalobcu obsahujúca upozornenie na omeškanie a možnosť „zosplatnenia“ medziúveru jej bola účinne doručená v zmysle § 45 ods. 1 OZ, a to bez ohľadu na to, že si uloženú zásielku na pošte napokon nevyzdvihla. Rovnaké závery sa uplatnia aj v prípade ďalšieho žalobcovho právneho úkonu, ktorým uplatnil svoje právo dohodnuté na základe § 565 OZ v čl. VI ods. 3 zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere a medziúver „zosplatnil“, pretože žalovaní naďalej neplatili. Aj v tomto prípade boli zásielky obsahujúce „zosplatnenie“ odoslané na adresu trvalého pobytu žalovaných a keďže sa ich nepodarilo hneď doručiť, boli od 31.08.2015 uložené na pošte. Týmto okamihom možno aj túto zásielku určenú pre žalovanú v 2. rade považovať za doručenú v súlade s § 45 ods. 1 OZ. Podľa doručky, ktorá sa inak považuje za verejnú listinu zakladajúcu domnienku pravdivosti svojho obsahu (§ 111 ods. 1 CSP), žalovaná v 2. rade nakoniec zásielku aj prevzala dňa 04.09.2015, takže o tom, že tento právny úkon žalobcu sa dostal do sféry jej vplyvu, nemožno mať pochybnosti. Čo sa týka otázky okamihu doručenia upozornenia a „zosplatnenia“ žalovanému v 1. rade, súd zastáva názor, že oba právne úkony žalobcu treba považovať za doručené v deň, keď boli pre žalovaného v 1. rade uložené na pošte. Je síce pravda, že žalovaný v 1. rade sa už v tom čase nenachádzal na adrese svojho trvalého pobytu, no podľa názoru súdu je dôležitá okolnosť, že obe zásielky sa žalobcovi vrátili ako neprevzaté v odbernej lehote. Pošta teda konala v súlade s § 34 ods. 1 z. č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého ak nemožno poštovú zásielku dodať adresátovi, poštový podnik ju vráti odosielateľovi s uvedením dôvodu nemožnosti jej dodania. Dôvody nemožnosti dodania zásielky plynú z § 34 ods. 2 cit. zákona, ktorý o. i. stanovuje, že takýmto dôvodom je, keď adresát zásielku neprevzal v odbernej lehote [písm. b)], ale tiež, keď adresáta na adrese uvedenej na poštovej zásielke nemožno zistiť, a nemožno ju ani doposlať na inú známu adresu, ak bolo doposlanie poštovej zásielky dojednané v poštovej zmluve [písm. d)]. Adresát je pritom povinný podľa § 33 ods. 3 cit. zákona vykonať technické a organizačné opatrenia umožňujúce dodávať mu poštové zásielky, najmä používať funkčnú domovú listovú schránku na dodanie listových zásielok a označiť domovú listovú schránku a vchod do bytu údajmi potrebnými na vykonanie dodania [písm. c)]. Z týchto ustanovení možno vyvodiť, že adresát nesie zodpovednosť nielen za riadne a správne označenie svojej listovej schránky, ale aj za to, že napriek svojej dlhodobej neprítomnosti nezmení označenie svojej listovej schránky a zároveň si pre tento prípad nedojedná možnosť doposlania zásielky tak, ako to predpokladá § 34 ods. 4 písm. d) cit. zákona. Výsledkom takéhoto opomenutia adresáta je, že pošta vráti zásielku odosielateľovi podľa § 34 ods. 1 cit. zákona s poznámkou, že adresát si ju neprevzal v odbernej lehote (pokiaľ táto márne uplynie), a nie s poznámkou, že adresát je neznámy. Odosielateľ tak nemá ani možnosť získať vedomosť o tom, že adresát sa na dotknutej adrese nezdržiava a je dobromyseľný v tom, že zásielku doručoval na správnu adresu. Naopak, je to práve adresát, ktorý má vo svojej moci dojednať s poštovým podnikom doposielanie zásielok na inú adresu, alebo ešte jednoduchšie: oznámiť svojmu zmluvnému partnerovi zmenu adresy na doručovanie. Pokiaľ teda žalovaný v 1. rade neoznámil žalobcovi zmenu adresy na doručovanie písomností, nezmenil označenie domovej listovej schránky ani nedojednal doposielanie zásielok na inú adresu, musí znášať s tým spojené následky, ktoré sa prejavia najmä v tom, že zásielky odoslané na túto adresu sa budú považovať za riadne doručené v súlade s § 45 ods. 1 OZ dňom ich uloženia na pošte. Podľa názoru súdu výklad pripúšťajúci účinky doručenia zásielky obsahujúcej právny úkon v podobe písomnosti za takýchto okolností neodporuje ani vyššie citovanej judikatúre (R 27/2011), ktorá požiadavku, aby mal adresát objektívnu možnosť sa so zásielkou oboznámiť, formuluje ako všeobecné pravidlo, teda zjavne ako pravidlo pripúšťajúce výnimky.

24. Účinky doručenia upozornenia žalobcu a „zosplatnenia“ by však nastali aj vtedy, keby súd nezaujal vyššie opísaný názor. Žalovaní totiž uzatvárali zmluvu o medziúvere a stavebnom úvere ako spoludlžníci (porov. ich označenie v hlavičke zmluvy, kde sa vo vzťahu k obom nim uvádza leg. skratka „dlžník“, a podpisovú časť zmluvy). V dôsledku toho sú z tohto právneho úkonu zaviazaní v zmysle § 511 ods. 1 OZ spoločne a nerozdielne. Pokiaľ je teda veriteľ podľa cit. ustanovenia oprávnený žiadať plnenie od ktoréhokoľvek zo spoločne zviazaných dlžníkov, teda nemusí vyzvať na plnenie všetkých dlžníkov, je zjavné, že aj právny úkon vyvolávajúci predčasnú splatnosť dlhu má účinky vo vzťahu k všetkým spoločne zviazaným dlžníkom. Keďže žalobca riadne doručil upozornenie podľa § 53 ods. 8 OZ a na to nadväzujúce „zosplatnenie“ žalovanej v 2. rade, účinne tým vyvolal následky predpokladané § 565 OZ, teda možnosť požadovať zaplatenie dlžných úrokov z medziúveru a jeho istinu od oboch žalovaných ako spoludlžníkov.

25. Čo sa týka námietok žalovaných proti úkonom žalobcu, exekučného súdu a súdnej exekútorke v súvislosti s prebiehajúcim exekučným konaním vedeným na tun. súde pod sp. zn. 8Er/250/2014, tieto nemohli žalobou uplatňovaný nárok spochybníť. Pokiaľ žalobca zablokoval účet žalovaného v 1. rade konajúc na príkaz súdnej exekútorke, nekonal svojvoľne, ale tak, ako mu to ukladá § 95 ods. 1 z. č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení účinnom do 31.03.2017 (ďalej len „EP“). Keby tak žalobca neučinil, vystavil by sa prinajmenšom hrozbe žaloby zo strany poškodených ako oprávnených v exekučnom konaní alebo poriadkovej pokute zo strany súdu. Okrem toho, pokiaľ by mal súd prihliadať na námietky takéhoto druhu a vyvodzovať z nich neopodstatnenosť žalobcovho nároku, neprípustne by tým nahrádzal činnosť exekučného súdu a v konečnom dôsledku by zasahoval do právomocí súdneho exekútora. Súdny exekútor vykonáva exekúciu na základe § 2 ods. 1 EP ako štátom určená a splnomocnená osoba na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov (ďalej len „exekučná činnosť“). Exekučnú činnosť vykonáva čestne, zodpovedne a svedomito a bez zbytočných prietrahov (§ 29 ods. 1 a 3 EP). Jedným zo spôsobom vykonávania exekúcie je aj exekúcia prikázaním pohľadávky z účtu v banke (§ 93 ods. 1 písm. a EP) tak, ako to je aj v prejednávanej veci. Cieľom exekúcie je vymoženie povinnosti uloženej exekučným titulom, v danom prípade uspokojenie peňažnej pohľadávky oprávnených, a to aj spôsobom spočívajúcim v zablokovaní sumy vo výške pohľadávky a jej príslušenstva prostredníctvom žalobcu ako banky (stavebnej sporiteľne). Preto je pojmovo vylúčené, aby sa v civilnom sporovom konaní akýmkoľvek spôsobom bránilo úkonom smerujúcim k prikázaniu pohľadávky (pozri v tomto zmysle tiež rozhodnutie Ústavného súdu ČR, III. ÚS 937/2006). Exekúciu prikázaním pohľadávky vykonáva súdny exekútor v postavení verejného činiteľa (§ 5 ods. 1 EP) a ako súčasť výkonu verejnej moci (§ 5 ods. 2 EP). Súdneho exekútora okrem toho preto nemožno ani označiť ako stranu v civilnom sporovom konaní a jeho právomoc konať nemožno v civilnom sporovom konaní zakázať (pozri v tomto zmysle R 123/1999). Podľa názoru súdu možno na prejednanú vec uplatniť aj ustálenú judikatúru (R 63/2003), ktorá sa síce týka konkurzného konania, no jej východiská a závery sú rovnako použiteľné aj v exekučnom konaní. Aj pre exekučné konanie totiž platí, že tak, ako každé súdne konanie, ide autonómne konanie v tom zmysle, že postupovať v ňom, robiť úkony a iným spôsobom ovplyvňovať jeho priebeh, môže len súd, na ktorom exekučné konanie prebieha a len v rámci tohto konania. Do súdneho konania nemôže zasahovať žiaden iný súd (s výnimkou súdu rozhodujúceho o opravnom prostriedku), ale ani ten istý súd v rámci iného konania. Rozhodnutím vydaným v inom súdnom konaní nemožno súdnemu exekútorovi ukladať povinnosti, ktorými by sa upravoval jeho postup v exekučnom konaní. Takýto postup by mohol viesť k situácii, že by súdnemu exekútorovi boli dané vzájomne si odporujúce pokyny. Súd konajúci v civilnom sporovom konaní tak nemôže ani preskúmať postup súdneho exekútora a exekučného súdu. Žalovaní sa tak nemôžu spoľahnúť na civilný súd a očakávať, že v rámci posudzovania žalovaného nároku vyhodnotí postup exekučného súdu, súdnej exekútorke a žalobcu konajúceho na jej príkaz a z tohto dôvodu žalobe nevyhovie. Tým by sa totiž obchádzali pravidlá samotného exekučného konania, ktoré poskytujú povinnému rôzne prostriedky ochrany, akými sú námietky proti exekúcii (§ 50 EP) a jej trovám (§ 201 ods. 2 EP), návrh na odklad (§ 56 ods. 1 EP) alebo zastavenie exekúcie (§ 58 ods. 1 EP). Všetky vymenované prostriedky umožňujú povinnému účinne sa brániť voči výkonu exekúcie v rozpore s Exekučným poriadkom. Na tom nič nemení ani skutočnosť, ak povinný tieto prostriedky využije a pritom neuspéje, teda tak, ako sa to stalo aj žalovanému v 1. rade v prejednávanej veci.

26. Súd len pre poriadok dopĺňa, že ani po oboznámení sa s exekučným spisom nezistil nič, čo by spochybňovalo žalobcov nárok. Žalovanému v 1. rade bolo právoplatne uložené nahradiť úkladnou vraždou spôsobenú škodu, ktorá sa riadne vymáha v ex. veci sp. zn. 8Er/530/2014, exekučný titul nebol zrušený ani nebola odložená jeho vykonateľnosť. Exekúcia napokon nebola ani odložená a ani zastavená.

27. Žalobcovi tak vzniklo právo žiadať od žalovaných zaplatať poskytnutej istiny medziúveru naraz, ktorá v čase „zosplatnenia“ pozostávala z istiny 19.887,97 €, z úrokov 632,29 € a poplatkov za poistenie v sume 112 €, celkovo teda 20.632,26 €. Keďže žalovaní po „zosplatnení“ zaplatili na istine ešte 424,34 €, ich celkový vyčíslený dlh tak predstavuje 20.207,92 €. V dôsledku „zosplatnenia“ a pretrvávajúceho omeškania majú žalovaní povinnosť zaplatiť aj úrok z omeškania v zákonnej výške (§ 369 ods. 1 OBZ, § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.), t. j. vzhľadom na aktuálnu sadzbu ECB 5 % ročne, a to jednak v podobe žalobcom správne vyčísleného úroku do 18.04.2017 v sume 1.670,67 € a ďalšieho pokračujúceho úroku.

28. Žalobca si zároveň uplatnil úrok 6,49 %-ný ročný úrok po „zosplatnení“ úveru, ktorý mu ale nemožno priznať, pretože nemá oporu v Občianskom, ale ani Obchodnom zákonníku.

29. Okrem toho, že podľa zákona č. 102/2014 Z. z. a ním doplneného § 52 ods. 2 OZ sa na daný vzťah vždy prednostne uplatnia ustanovenia občianskeho práva, nemožno súhlasiť s predpokladom žalobcu, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie. Takéto chápanie úrokov môže vyplývať z § 503 OBZ, v súvislosti s ktorým súd považuje za potrebné zdôrazniť, že cit. ustanovenie je ustanovením na prospech dlžníka, a nemožno ho vykladať tak, ako to vyplýva zo žaloby. Dôvodom je, že jeho prvá veta upravuje právo (nie povinnosť) dlžníka vrátiť peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Druhú vetu tohto ustanovenia treba vykladať v nadväznosti na prvú vetu, ktorou sa toto právo zakotvuje. Druhá veta síce hovorí o „povinnosti“ dlžníka zaplatiť úroky, no táto povinnosť je konkretizovaná tak, že sa týka „len [obdobie] od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov“. Z druhej vety nemožno odvodiť záver, že veriteľovi zakladá právo požadovať úroky aj po „zosplatnení“ dlhu. Z naznačeného vzťahu prvej a druhej vety tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom druhej vety je práve vylúčiť právo veriteľa požadovať úrok za obdobie do pôvodnej splatnosti dlhu. Dlžník mu totiž vracia peňažné prostriedky predčasne, čím veriteľ opätovne nadobúda právo disponovať s nimi. Úrok pritom predstavuje odmenu veriteľa za poskytnutie peňazí dlžníkovi, ktorý má v tomto prípade právo splácať dlh v splátkach. Pokiaľ sa strany vyslovene neodchýlia od tohto dispozitívneho pravidla (čo by bolo možné v iných, než spotrebiteľských vzťahoch - porov. § 52 ods. 2 OZ, teda nie v prejednávanej veci), niet právneho ani ekonomického dôvodu pre to, aby veriteľovi zostalo zachované právo požadovať úroky aj po tom, čo mu dlžník vrátil všetky peňažné prostriedky. Druhá veta § 503 ods. 3 OBZ jednoducho len spresňuje, že veriteľ má nárok na úroky do (predčasného) vrátenia peňažných prostriedkov. Preto nie je správny názor, že toto ustanovenie je použiteľné aj na práve opačný prípad, keď dlžník vôbec nie je schopný peňažné prostriedky vrátiť, a to o to viac, ako ho za to veriteľ sankcionuje „zosplatnením“ dlhu. Využitím práva vyplývajúceho z § 565 OZ sa mení splatnosť dlhu tak, že dlžník stráca výhodu splátok a veriteľ môže požadovať okamžité zaplatenie celého dlhu naraz, čím sa situácia veriteľa zlepšuje. Preto nemožno prisvedčiť ani argumentácii, že uplatnením práva na odstúpenie od zmluvy podľa § 506 OBZ by sa v prípade straty nároku na ďalšie úroky dostal veriteľ do horšieho postavenia. Toto ustanovenie totiž vyvoláva účinky obdobné účinkom „zosplatnenia“ podľa § 565 OZ, teda aj v tomto prípade sa veriteľova situácia zlepšuje v tom zmysle, že môže požadovať vrátenie celého dlhu predčasne. Opačný výklad je jednostranný a nezohľadňuje všetky účinky právnych úkonov vyplývajúcich z ustanovení § 565 OZ a § 506 OBZ. Správny je preto len záver, podľa ktorého po „zosplatnení“ zostáva veriteľovi len právo na úrok z omeškania, ktorý upravuje § 517 ods. 2 OZ (či § 369 OBZ). Pokiaľ by mu mal naďalej patriť aj úrok z pôžičky, či úveru, tak, ako si žalobca vykladá § 502 OBZ, došlo by tým k neoprávnenému zvýhodneniu veriteľov pôžičiek a úverov oproti iným veriteľom s peňažnými pohľadávkami, ktorým zákon umožňuje požadovať po omeškaní dlžníka len úrok z omeškania. Okrem toho súd poukazuje na staršiu judikatúru, keď aj Najvyšší súd SR v obdobnej veci vyslovil názor, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (uznesenie NS SR vo veci sp. zn. 4Obo/143/98). Nemožnosť uplatňovania úrokov z úveru po „zosplatnení“ úveru bola predmetom prieskumu aj Ústavného súdu SR, ktorý v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 476/2012 považoval za ústavne konformný postup súdov, ktorým sa veriteľovi nepriznali úroky z úveru po jeho „zosplatnení“. Rovnaký názor vyslovil aj Krajský súd v Trnave vo svojich rozsudkoch sp. zn. 10Co/409/2016, sp. zn. 24Co/53/2018 a sp. zn. 26Co/1/2018.

30. Čo sa týka žalobcom predloženého uznania dlhu z 02.11.2015, ktoré podpísala za žalovaných len žalovaná v 2. rade, podľa názoru súdu z neho nemožno záver prednesený žalobcom, že žalovaná v 2. rade uznala dlh v rozsahu, ktorý je predmetom žaloby. Zo znenia tejto listiny nie je zrejmé, či je v sume 21.078,57 € zahrnuté aj príslušenstvo pohľadávky, najmä 6,49 %-ný ročný úrok alebo nie a ako sa má vykladať slovné spojenie „vrátane príslušenstva“, teda či sa príslušenstvo zahŕňa do vyčíslenej sumy, alebo či žalovaná v 2. rade uznáva okrem sumy 21.078,57 € aj ďalšiu časť nároku v podobe príslušenstva. Pretože žalovaná v 2. rade podpísala uznanie dlhu v postavení spotrebiteľa a v súvislosti so zmluvou o medziúvere a stavebnom úvere, ktorý je spotrebiteľskou zmluvou, výklad tohto právneho úkonu podlieha pravidlu upravenému v § 54 ods. 2 OZ. Keďže znenie uznania dlhu vyvoláva pochybnosti o výške uznaného dlhu, je nevyhnutné jeho obsah vyložiť spôsobom, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Preto súd uzavrel, že uznanie dlhu zo strany žalovanej môže mať účinky podľa § 558 OZ len vo vzťahu k istine v sume 21.078,57 €, z ktorej však žalobca uplatňoval len 19.463,63 €.

31. Preto súd žalobe vyhovel v časti o zaplatenie 20.207,95 € (istina) + 1.670,64 € (vyčíslený úrok z omeškania) = 21.878,59 € s prislúchajúcim pokračujúcim úrokom z omeškania s tým, že žalovaných ako solidárnych dlžníkov zaviazal podľa § 511 ods. 1 OZ na zaplatenie tejto sumy spoločne a nerozdielne (výrok I). V časti vyčísleného úroku po „zosplatnení“ (2.089,26 €) a ďalšieho pokračujúceho ročného 6,49 %-ného úroku po „zosplatnení“ potom žalobu zamietol (výrok II).

32. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) vychádzal súd z toho, že v zmysle judikatúry (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27.11.2008, sp. zn. 6Obo/243/2007) je na posúdenie úspechu strany rozhodujúca uplatnená istina pohľadávky, a preto žalobcovi ako plne úspešnej strane priznal § 255 ods. 1 CSP voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (výrok III).

Poučenie:

Proti výrokom II až IV tohto rozsudku je prípustné odvolanie.

Odvolanie možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú vykonateľným rozsudkom, môže sa oprávnený domáhať jej splnenia v exekúcii.

Proti výroku I tohto rozsudku nie je prípustné odvolanie.